

Πρεσβεία της Ελλάδας στην Κροατία Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων

Επιμέλεια: Μιχάλης Χαροκόπος, Σύμβουλος ΟΕΥΒ΄
Σύνταξη: Στέφανι Γιάνγιανιν, Επιστημονική Συνεργάτης

Τεύχος Μαΐου

«Δελτίο οικονομικής & επιχειρηματικής επικαιρότητας»

Περιεχόμενα

- ⇒ Εαρινές προβλέψεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής για κροατική οικονομία: αναθεώρηση προς τα πάνω προβλέψεων για ρυθμό ανάπτυξης και πληθωρισμό το 2023 και το 2024
- ⇒ Πρώτη έκδοση ομολόγου στις διεθνείς αγορές από το κροατικό Υπ. Οικονομικών μετά την είσοδο της Κροατίας στην Ευρωζώνη
- ⇒ Εξελίξεις στην κροατική αγορά Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας
- ⇒ Διάσκεψη για την ένταξη της Κροατίας στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας
- ⇒ Αύξηση των κροατικών εξαγωγών κατά 13,7% και των εισαγωγών κατά 6,1% το πρώτο τρίμηνο 2023
- ⇒ Επανεναρξη λειτουργίας του διυλιστηρίου της Ριέκα μετά από 5μηνη διακοπή για εργασίες αναβάθμισης
- ⇒ Αύξηση κροατικού ΑΕΠ κατά 2,8% το α΄ τρίμηνο 2023

Εαρινές προβλέψεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής για κροατική οικονομία: αναθεώρηση προς τα πάνω προβλέψεων για ρυθμό ανάπτυξης και πληθωρισμό το 2023 και το 2024

Η Ευρ. Επιτροπή αναθεώρησε, για δεύτερο συνεχόμενο τρίμηνο, προς τα πάνω τις προβλέψεις της για τον ρυθμό ανάπτυξης της κροατικής οικονομίας, με την αναμενόμενη αύξηση του ΑΕΠ της χώρας να διαμορφώνεται σε 1,6% το 2023 και 2,3% το 2024 (από 1,2% και 1,9% αντιστοίχως βάσει των χειμερινών προβλέψεων). Παρά ταύτα, οι εαρινές προβλέψεις της είναι λιγότερο αισιόδοξες από τις αντίστοιχες του κροατικού Υπουργείου Οικονομικών (2,2% για το 2023 και 2,6% για το 2024), ενώ κινούνται σχεδόν στο ίδιο επίπεδο με τις προσφάτως αναθεωρηθείσες επί τα χείρω προβλέψεις του ΔΝΤ (1,7% το 2023 και 2,3% το 2024).

Η διπλή ένταξη της Κροατίας σε ευρωζώνη και χώρο Schengen δημιούργησε θετική δυναμική για την ανάπτυξη της οικονομίας, το 2023, με βασικούς κινητήριους μοχλούς τις δημόσιες δαπάνες και την κατανάλωση των νοικοκυριών. Βελτίωση αναμένεται στο έντονα ελλειμματικό εμπορικό ισοζύγιο, λόγω αύξησης της εξωτερικής ζήτησης, ενώ η πορεία των επενδύσεων θα εξαρτηθεί από την ικανότητα απορρόφησης ενωσιακών πόρων. Η ενίσχυση της αναπτυξιακής προοπτικής το 2024 συνδέεται με τη θετική επίδραση που προβλέπεται ότι θα έχουν στην οικονομία η απορρόφηση κονδυλίων από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, καθώς και η αύξηση μισθών και απασχόλησης.

Ο προβλεπόμενος ρυθμός ανάπτυξης της Κροατίας για το 2023 κινείται πάνω από τον μέσον όρο ΕΕ και ευρωζώνης (1,0% και 1,1% αντίστοιχα) και αναμένεται να είναι ο 10^{ος} υψηλότερος (από τέταρτος το 2022), ενώ το 2024 θα υποχωρήσει στη 13^η θέση διατηρούμενος, πάντως και πάλι πάνω από τον μέσον όρο ΕΕ και ευρωζώνης (1,7% και 1,6%).

Η Ευρ. Επιτροπή αναθεώρησε προς τα πάνω και την πρόβλεψή της για την πορεία του πληθωρισμού στην Κροατία, εκτιμώντας ότι το σχετικό ποσοστό θα

Επικοινωνία

τηλ.: 00385 1 4835 716

e-mail: ecocom-zagreb@mfa.gr

ιστοσελίδα: www.agora.mfa.gr

διαμορφωθεί στο 6,9% το 2023 και 2,2% το 2024 (από 6,5% και 1,6% αντιστοίχως). Μολονότι σημειώνεται αποκλιμάκωση λόγω της μείωσης των τιμών ενέργειας, οι πληθωριστικές πιέσεις σε υπηρεσίες και μη ενεργειακά βιομηχανικά αγαθά φαίνεται να είναι ισχυρές, με αποτέλεσμα το 2023 ο πληθωρισμός στην Κροατία να κινείται πάνω από τον μέσον όρο ΕΕ και ευρωζώνης (6,7% και 5,8% αντιστοίχως).

Όσον αφορά στα δημοσιονομικά μεγέθη, πτωτική πορεία διαγράφει το δημόσιο χρέος, το οποίο αναμένεται ότι θα συνεχίσει να αποκλιμακώνεται το 2023 και 2024 (από 68,4% του ΑΕΠ το 2022 σε 63% και 61,8%), ενώ το πλεόνασμα του ισοζυγίου γενικής κυβέρνησης το 2022 (0,4%) εκτιμάται ότι θα μετατραπεί σε έλλειμμα την επόμενη διετία (-0,5% το 2023 και -1,3% το 2024). Αντιθέτως, το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών προβλέπεται ότι θα καταστεί πλεονασματικό, καθώς το έλλειμμα 0,2% του 2022 θα μετατραπεί σε πλεόνασμα 0,7% το 2023 και 1,1% το 2024.

Η εν γένει θετική εικόνα που εκπέμπει η κροατική οικονομία, παρά τις ισχυρές πληθωριστικές πιέσεις και η ενίσχυση αυτής από τη διπλή ένταξη της χώρας σε ευρωζώνη και χώρο Schengen, αντανακλώνται στην αξιολόγηση της πιστοληπτικής της ικανότητας από τους τρεις μεγάλους οίκους (Moody's, Standard & Poor's και Fitch), ο οποίοι την κατατάσσουν στην επενδυτική βαθμίδα.

Πρώτη έκδοση ομολόγου (ονομαστικής αξίας 1,5 δισ. ευρώ) στις διεθνείς αγορές από το κροατικό Υπουργείο Οικονομικών μετά την είσοδο της Κροατίας στην Ευρωζώνη

Το κ/Υπουργείο Οικονομικών προέβη στις 6/6 στην πρώτη έκδοση ομολόγου μετά την είσοδο της Κροατίας στην Ευρωζώνη. Το εκδοθέν χρεόγραφο, ονομαστικής αξίας 1,5 δισ. ευρώ, έχει περίοδο ωρίμανσης έως το 2035, ετήσιο τοκομερίδιο 4% και απόδοση 4,047%.

Σύμφωνα με σχετικό δελτίο τύπου του κ/ΥΠΟΙΚ, η έκδοση κρίθηκε επιτυχής, καθώς συγκέντρωσε υπερτετραπλάσια ζήτηση, ξεπερνώντας τα 6,4 δισ. ευρώ. Ενδιαφέρον εκδήλωσαν περισσότεροι από 200 επενδυτές προερχόμενοι από μεγάλο αριθμό χωρών, μεταξύ των οποίων η Αυστρία, η Γαλλία, η Γερμανία, το Ηνωμένο Βασίλειο και οι ΗΠΑ.

Την ικανοποίησή τους για την επιτυχή έκδοση του ομολόγου εξέφρασαν ο Κ/ΠΘ, Α. Plenkonιά και ο Κ/ΥΠΟΙΚ, Μ. Primorac, επισημαίνοντας ότι το εκδηλωθέν ενδιαφέρον αποτελεί επιβεβαίωση της εμπιστοσύνης των επενδυτών προς την κ/οικονομία και επιβράβευση για τη βελτίωση των δημοσίων οικονομικών και την ένταξη της χώρας σε Ευρωζώνη και χώρο Schengen. Εν είδει σύγκρισης, μάλιστα, ο κ/ΥΠΟΙΚ ανέφερε ότι κ/ομόλογο που είχε εκδοθεί στην αμερικανική αγορά και έληξε φέτος τον Απρίλιο, είχε επιτόκιο περίπου 6%.

Εξελίξεις στην αγορά Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας της Κροατίας

Κινητικότητα σημειώνεται, το τελευταίο χρονικό διάστημα, στην αγορά των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) της Κροατίας και ειδικότερα, στον τομέα της ηλιακής ενέργειας, όπου έχουν ανακοινωθεί, βρίσκονται σε φάση υλοποίησης ή έχουν πρόσφατα ολοκληρωθεί έργα με σημαντική συμβολή στο ενεργειακό μείγμα της χώρας.

(α) Η πλέον αξιοσημείωτη σχεδιαζόμενη επένδυση είναι αυτή του κ/επενδυτικού Ομίλου Energija Naturalis (ENNA), ο οποίος ανακοίνωσε στις αρχές Ιουνίου ότι προτίθεται να επενδύσει πλέον του 1 δισ. ευρώ σε έργα ΑΠΕ. Έμφαση θα δοθεί, σύμφωνα με τον Όμιλο, στην ηλιακή ενέργεια και τη γεωθερμία.

(β) Στον τομέα των ΑΠΕ δραστηριοποιείται και η κ/εταιρεία πετρελαιοειδών INA, η οποία προσφάτως έλαβε άδεια για κατασκευή φωτοβολταϊκού πάρκου στη βιομηχανική περιοχή Zitnjak του Ζάγκρεμπ. Με εγκατεστημένη ισχύ 0,5 MW το πάρκο σχεδιάζεται να καλύπτει τις ανάγκες της θυγατρικής της εταιρείας λιπαντικών και άλλων χημικών προϊόντων INA Maziva. Επιπλέον, η INA σε συνεργασία με τον κ/Όμιλο παραγωγής ηλεκτρολογικών συστημάτων Kopčar κατασκευάζουν δύο φωτοβολταϊκά πάρκα στις περιοχές Sisak και Virje, τα οποία σχεδιάζεται να παράγουν ηλεκτρική ενέργεια της τάξης των 16.000 MWh ετησίως, ποσότητα που αντιστοιχεί στη μέση κατανάλωση 4.800 νοικοκυριών. Τα έργα ξεκίνησαν στις αρχές του 2022 και αναμένεται να ολοκληρωθούν στα τέλη 2023.

(γ) Προσφάτως, ετέθη σε λειτουργία φωτοβολταϊκό πάρκο εγκατεστημένης ισχύος 9,71 MW, το οποίο κατασκεύασε ο γερμανικός Όμιλος E.ON για την κ/φαρμακευτική Pliva. Η παραγόμενη ενέργεια θα καλύπτει το 30% των αναγκών των εργοστασιακών εγκαταστάσεων της Pliva στην περιοχή Novi Marof.

(δ) Η ισπανική Acciona Energia αναμένεται να λάβει, σύντομα, άδεια για την κατασκευή μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκά, εγκατεστημένης ισχύος 150 MW, στην περιοχή του Knin. Η επένδυση, συνολικού ύψους 100 εκ. ευρώ, πρόκειται να ολοκληρωθεί σε διάστημα ενός έτους. Επιπλέον, η Acciona Energia δραστηριοποιείται στην κατασκευή δύο αιολικών πάρκων στις επαρχίες Split και Šibenik, εγκατεστημένης ισχύος 27 MW και 45 MW, αντιστοίχως.

(ε) Στην κ/αγορά των ΑΠΕ δραστηριοποιείται και η κινεζική Norinco, η οποία ολοκλήρωσε, στα τέλη του 2021, την κατασκευή αιολικού πάρκου στην επαρχία

Lika-Senj, με εγκατεστημένη ισχύ 156 MW και συνολικό ύψος επένδυσης 230 εκ. ευρώ. Πρόκειται για το μεγαλύτερο αιολικό πάρκο στην Κροατία, στην τελετή εγκαινίων του οποίου παρευρέθη ο Κ/ΠΘ, Α. Plenkonιά. Η Norinco φέρεται επίσης να έχει εκδηλώσει ενδιαφέρον για την κατασκευή φωτοβολταϊκού πάρκου στο Ζάνταρ.

(στ) Τη δραστηριοποίησή της στην αγορά ΑΠΕ της Κροατίας έχει ανακοινώσει και η EuroEnergy (θυγατρική του Ομίλου Libra), η οποία σχεδιάζει την πραγματοποίηση επένδυσης ύψους 150 εκ. ευρώ για την ανάπτυξη αιολικού πάρκου ισχύος 114 MW στην επαρχία Lika-Senj.

Σύμφωνα με πρόσφατες δηλώσεις του αρμόδιου για την ενέργεια Κ/Υπουργού Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης, D. Filiponιά, η κ/κυβέρνηση σχεδιάζει να έχει 2.500 MW εγκατεστημένη ισχύ από ΑΠΕ έως το 2030.

Διάσκεψη για την ένταξη της Κροατίας στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας – ESM (Ζάγκρεμπ, 22.05.2023)

Στις 22/5, πραγματοποιήθηκε στο Ζάγκρεμπ διάσκεψη υψηλού επιπέδου για την ένταξη της Κροατίας στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας που συνδιοργάνωσαν το κ/Υπουργείο Οικονομικών και ο ESM. Στη διάσκεψη συμμετείχαν, μεταξύ άλλων, ο Κ/Πρωθυπουργός Α. Plenkonιά, ο Υπουργός Οικονομικών, Μ. Primorac, ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας, Β. Vujičić και ο Δ/νων Σύμβουλος του ESM, Ρ. Gramigna:

Ο Κ/Πρωθυπουργός αναφέρθηκε στα οφέλη από την ένταξη της Κροατίας στον ESM, σημειώνοντας ότι αποτελεί ένα ισχυρό εργαλείο σταθερότητας και ανθεκτικότητας για τις χώρες της ευρωζώνης σε μία περίοδο έντονης διεθνούς αστάθειας, μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία. Πραγματοποιώντας έναν οιονεί απολογισμό της επταετούς κυβερνητικής του θητείας, ο κ. Plenkonιά ανέδειξε τρεις βασικούς άξονες: την πολιτική σταθερότητα, την ένταξη της χώρας σε ευρωζώνη και χώρο Schengen και την άσκηση υγιούς οικονομικής πολιτικής. Αναφέρθηκε δε σε συγκεκριμένα επιτεύγματα της διακυβέρνησής του στον οικονομικό τομέα, όπως η αύξηση του κατά κεφαλήν ΑΕΠ κατά 5.900 ευρώ (ανέρχεται σήμερα σε 17.200 ευρώ), του μέσου μισθού κατά 50% (ο μέσος καθαρός μισθός ανέρχεται στα 1.130 ευρώ) και της απασχόλησης από 4 εργαζομένους/1 άνεργο σε 16/1. Εστιάζοντας, τέλος, στην ενεργειακή κρίση, επεσήμανε ότι η κ/κυβέρνηση πέτυχε να μην υπάρξουν προβλήματα ενεργειακού εφοδιασμού και να διατηρήσει το ενεργειακό κόστος σε ανεκτά επίπεδα, δημιουργώντας παράλληλα τις προϋποθέσεις για την ανάδειξη της Κροατίας σε ενεργειακό κόμβο της περιοχής, μέσω των επενδύσεων στον τερματικό σταθμό Υδροποιημένου Φυσικού Αερίου του Krk και στο δίκτυο μεταφοράς φ/α.

Ο Κ/ΥΠΟΙΚ σημείωσε ότι προ επταετίας η Κροατία ήταν μια χώρα με αρνητικούς οικονομικούς δείκτες. Στο διάστημα που μεσολάβησε, η κυβέρνηση Plenkonić κατόρθωσε, όπως ανέφερε, να βελτιώσει τα δημοσιονομικά μεγέθη, να εξέλθει από τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος, να ενταχθεί στον ευρωπαϊκό μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών ERM II και παρά την πανδημία και την ενεργειακή κρίση να εισέλθει στην ευρωζώνη, στο συντομότερο δυνατό χρονικό διάστημα.

Αύξηση των κροατικών εξαγωγών κατά 13,7% και των εισαγωγών κατά 6,1% το πρώτο τρίμηνο 2023

Σύμφωνα με την κ/Εθνική Στατιστική Υπηρεσία (DZS), οι κ/εξαγωγές αγαθών ανήλθαν, το α' τρίμηνο 2023, σε 5,8 δις. ευρώ, αυξημένες κατά 13,7%, σε ετήσια βάση, ενώ οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 6,1%, αγγίζοντας τα 9,8 δις ευρώ. Το έλλειμμα του εμπορίου ισοζυγίου ανήλθε σε περίπου 3,96 δις. ευρώ, μειωμένο κατά 138,7 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με την ίδια περίοδο το 2022.

Επανεναρξη λειτουργίας του διυλιστηρίου της Ριέκα μετά από πεντάμηνη διακοπή για την πραγματοποίηση εργασιών αναβάθμισης

Σύμφωνα με ανακοίνωση της εταιρείας πετρελαιοειδών INA, το διυλιστήριο της Ριέκα ετέθη εκ νέου σε λειτουργία ύστερα από πεντάμηνη διακοπή, κατά την οποία πραγματοποιήθηκαν εργασίες για γενική επισκευή και αναβάθμιση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων. Προς το παρόν, έχει ολοκληρωθεί το 76% των συνολικών εργασιών αναβάθμισης του διυλιστηρίου, για τις οποίες έχουν επενδυθεί περίπου 630 εκατ. ευρώ. Στην τελετή επανεναρξης λειτουργίας του διυλιστηρίου συμμετείχαν ο Κ/Υπουργός Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης, κ. Filipović και ο (πρώην) Πρόεδρος του ΔΣ της INA, κ. Ratatics.

Αύξηση του κροατικού ΑΕΠ κατά 2,8% το α' τρίμηνο 2023

Σύμφωνα με στοιχεία της κ/Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας (DZS), το πρώτο τρίμηνο του 2023, το ΑΕΠ της Κροατίας αυξήθηκε, σε πραγματικούς όρους, κατά 2,8% (σε ετήσια βάση). Η αύξηση ήταν χαμηλότερη από το τελευταίο τρίμηνο του 2022 (3,5%).